

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3622 sayılı Yasa ile eklenen ek 3. maddenin Anayasa'ya aykırılığı konusunda itiraz yoluna başvuran mahkeme özetle şu görüşlere yer vermektedir:

3622 sayılı Yasa ile getirilen ek 3. madde 2577 sayılı Yasa'nın 2. maddesinde belirlenen dava türleri dışında yeni bir başvuru türü olarak düzenlenmiştir.

Anayasa'nın 142. maddesi ile yasakoyucuya tanınan takdir yetkisinin, 2. maddedeki "hukuk devleti" ilkesine ve öbür maddelerde değinilen evrensel kavramlara uygun olarak kullanılması zorunlu olup yeni düzenlemenin bu çerçevede değerlendirilmesi gerekir.

Yönetimin yargısal denetimi, hukuk devleti ilkesinin öbür niteliklerinin güvencesini oluşturan temel öğelerden biri olup, bu yargısal denetimin en etkili aracını da iptal davaları oluşturmaktadır. Bu davaları, işleme karşı yönetimlere yapılan başvurulardan ayıran en belirgin özellik, başvuruların incelenmesi sırasında kullanılan yöntemdir, İdari başvurularda istek, idari yapı içerisinde tek yanlı olarak incelenirken, iptal davalarında idare ve birey arasında karşılıklı sav ve savunmaya dayalı hukuksal bir tartışma sağlanarak bağımsız ve doğrudan araştırma olanağının bulunduğu etkili bir denetim, yöntemi izlenmektedir. Ek 3. madde ile getirilen düzenleme, idari yargıda uyuşmazlıkların hızla sonuçlandırılması amacına yönelik bir düzenleme niteliğinde görülmekte ise de, itiraz durumunda incelemenin evrak üzerinde yapılması, itirazın mahkeme kayıtlarına geçmesinden başlayarak en geç bir ay içinde karar verileceği yolundaki hükümler ve idarenin savunmasının alınması evresiyle mahkemenin sonucu ulaşmak için belirli süre içinde gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri araştırma olanağını, böylece Anayasa'nın 36. maddesindeki ilkeye aykırı olarak yargısal denetim özelliklerini ortadan kaldırmaktadır.

Mahkemenin kimi kararları için yasa yolunun kapatılmasını öngören bir yasa kuralı, hukuk devleti kavramıyla bağdaşmayacak sonuçlara yol açma niteliğini taşımadıkça bu ilkeyle çelişkiye düşmeyebilir. Ancak, yargısal denetimin boyutunu daraltacak yasa yolu sınırlamasının hangi işlemlere ilişkin, olduğunun duyarlı ve ayrıntılı olarak saptanması zorunludur.

Ayrıca, hangi işlemlere karşı yapılacak başvuruların bu sınırlı yargılamaya bağlı olacağının belirlenmemesi, bunun ölçütlerinin yasalarda itiraz edilebileceği belirtilen işlemler olarak yer alması, bu suretle herhangi bir konuda o yasaya göre yürütülecek işlemlere karşı idari yargı yerlerine itiraz edilebileceği yolunda bir hüküm getirilmesi ile tüm idari işlemlerin bu kapsama alınacağı sonucunun doğacağı açıktır. Bu da yargısal denetimin etkinliğini ortadan kaldıran ve onu biçimsel bir denetime dönüştüren nitelik taşıması dolayısıyla hukuk devleti kavramıyla bağdaşmayarak Anayasa'ya aykırı düşmektedir."